

Léčba RS šitá na míru: Ocrelizumab mezi průkopníky individualizované expozice?

MUDr. Dominika Šťastná, Ph.D.^{1,2}

¹Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd 1. LF UK a VFN v Praze

²Registr ReMuS, ReMuS, nadační fond, Praha

Léčba roztroušené sklerózy postupuje v posledních letech mílovými kroky. Jedním z nejnovějších trendů je individualizace expozice chorobu-modifikujícím lékům. Dostupné důkazy ukazují, že pacienti s vyšší expozicí ocrelizumabu mají nižší riziko potvrzené progresse disability než ti s nižší expozicí. Zároveň se však ukazuje, že u stabilních pacientů může individuálně prodloužený dávkovací interval pomoci snížit riziko nežádoucích účinků a celkovou léčebnou zátěž. Personalizace dávkování se proto jeví jako potenciálně slibná budoucí strategie ke zlepšení dlouhodobých výsledků léčby. Tento přístup však musí být opatrný a je při něm klíčový pečlivý monitoring a pravidelné přehodnocování postupu.

Klíčová slova: roztroušená skleróza, ocrelizumab, účinnost, bezpečnost, prodloužený dávkovací interval, chorobu-modifikující terapie, expozice, potvrzená progresse nemoci.

Tailored MS care: ocrelizumab among the pioneers of exposure-based treatment?

Multiple sclerosis treatment has advanced rapidly in recent years. One of the emerging trends is the individualisation of exposure to disease-modifying therapies. Available evidence indicates that patients with higher ocrelizumab exposure have a lower risk of confirmed disability progression compared to those with lower exposure. At the same time, it has been observed that in clinically stable patients, individually extended dosing intervals may help reduce the risk of adverse events and overall treatment burden. Personalised dosing thus appears to be a promising strategy for improving long-term outcomes. However, this approach requires careful monitoring and regular reassessment.

Key words: multiple sclerosis, ocrelizumab, efficacy, safety, extended interval dosing, disease-modifying therapy, exposure, confirmed disease progression.

Terapeutické milníky

Jen málokterý obor medicíny se v posledních dekádách rozvíjí tak překotně jako neuroimunologie. Možnosti léčby roztroušené sklerózy (RS) a s nimi i prognóza pacientů se od 90. let minulého století změnila k nepoznání. Klíčovými byly několik zlomů. Zcela zásadní byl samozřejmě příchod první chorobu-modifikující terapie (disease-modifying treatment – DMT), interferonu beta (The IFNB Multiple Sclerosis Study Group 1993), v roce 1996. Dalším zlomem byl první zástupce vysoce účinné DMT (high-efficacy DMT – HE-DMT) natalizumab (Polman

et al., 2006), který se do našich končin oficiálně dostal v roce 2008. Ve stejném roce se pak na imunopatologické výsledky RS vedle T-lymfocytů dostaly i B-lymfocyty. Svoji účinnost v této populaci totiž prokázala v klinických pokusech první DMT cílící na molekulu CD20 na povrchu B-lymfocytů – rituximab (Hauser et al., 2008).

První zpráva o účinnosti ocrelizumabu, humanizované monoklonální anti-CD20 protilátky, přišla v roce 2010. V roce 2017 pak analýza dvou klinických studií fáze tři – OPERA I a OPERA II – potvrdila snížení ročního výskytu relapsů (Annualised Relapse Rate – ARR) o 47 %

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Práce byla podpořena grantem MZ ČR-RVO-VFN64165 a výzkumným programem Univerzity Karlovy Cooperatio Neuroscience.

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2025;26(4)332-336

<https://doi.org/10.36290/neu.2025.059>

Článek přijat redakcí: 2. 6. 2025

Článek přijat k publikaci: 23. 7. 2025

MUDr. Dominika Šťastná, Ph.D.

dominika.stastna@vfn.cz